

Sygn. akt VU 327/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant st. sekr. sądowy Sylwia Jendrych

po rozpoznaniu w dniu 06 kwietnia 2017 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 2 marca 2016 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt V U 327 /16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 marca 2016 roku, wydaną w sprawie nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy W. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący jedynie 24 lata i 9 miesięcy i 4 dni zamiast wymaganych 25 lat oraz nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od decyzji ZUS z 4 kwietnia 2016 r. wnioskodawca, zaskarżając decyzję w całości, wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury. Skarżący wniósł o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od dnia 10.02.1986 roku do dnia 22.09.1988 roku okresu pracy w Kombinacie (...) w B., od dnia 23.03.1989 roku do dnia 30.06.1991 roku, okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w B. oraz okresu pracy od dnia 01.07.1991 roku do dnia 30.04.1996 roku w Przedsiębiorstwie (...) w Ł..

W piśmie procesowym z dnia 4 stycznia 2017 roku oraz z dnia 20 stycznia 2017 roku pełnomocnik skarżącego wniósł o zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego W. B. okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w latach 1969-1971 (pismo k-17,22).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 19 kwietnia 2016 roku organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił, co następuje:

w dniu 11 lutego 2016 roku ubezpieczony W. B., urodzony dnia (...), wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 2 marca 2016 roku, wydaną w sprawie nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy W. B. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że wnioskodawca udowodnił staż pracy wynoszący jedynie 24 lata i 9 miesięcy i 4 dni zamiast wymaganych 25 lat oraz nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Organ rentowy zaliczył do stażu pracy wnioskodawcy następujące okresy:

- **od dnia 01.09.1971 roku do dnia 30.06.1979 roku** –okres pracy w (...) w C. (pomniejszony o urlop bezpłatny od dnia 03.10.1974 roku do dnia 13.10.1974 roku i od dnia 04.08.1975 roku do dnia 19.08.1975 roku);

- **od dnia 17.09.1979 roku do dnia 31.01.1986 roku** okres pracy w (...) Państwowych (...) w Ł.;

- **od dnia 10.02.1986 roku do dnia 22.09.1988 roku** okres pracy w Kombinacie (...) w B.;

- **od dnia 24.09.1988 roku do dnia 22.03.1989 roku** okres świadczenia rehabilitacyjnego;

- **od dnia 23.03.1989 roku do dnia 30.06.1991 roku** okres pracy w Przedsiębiorstwie (...) w B., pomniejszony o okres urlopu bezpłatnego od dnia 24.07.1990 roku do dnia 08.10.1990 roku;

- **od dnia 01.07.1991 roku do dnia 30.04.1996 roku** w Przedsiębiorstwie (...) w Ł., pomniejszony o okres zasiłku chorobowego w wymiarze 1 roku 3 miesięcy i 19 dni;

- **od dnia 01.05.1996 roku do dnia 28.11.1996 roku** okres zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia (dowód: pismo ZUS k-16, świadectwa pracy k- 3-7, wykaz okresów zasiłkowych k-8akt ZUS). Łączny staż ubezpieczeniowy W. B., uwzględniony przez organ rentowy wynosi **24 lata, 9 miesięcy i 4 dni**, w tym 22 lata, 4 miesiące i 18 dni okresów składkowych i 2 lata, 4 miesiące i 4 dni okresów nieskładkowych (dowód: karta przebiegu zatrudnienia k-15, decyzja ZUS k-16 akt ZUS).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, iż ubezpieczony udowodnił okres **14 lat, jednego miesiąca i 19 dni** pracy w szczególnych warunkach, przy czym organ rentowy nie zaliczył do pracy w powyższym charakterze okresu zatrudnienia skarżącego w Przedsiębiorstwie (...) w B. od dnia 23.03.1989 roku do dnia 30.06.1991 roku oraz okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od dnia 01.07.1991 roku do dnia 30.04.1996 roku, ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony od dnia 29 listopada 1996 roku do dnia 31.05.2000 roku pobierał rentę z tytułu niezdolności do pracy (dowód; decyzje ZUS k-18-24, 27-30).

Rodzice wnioskodawcy Z. i Z. B. posiadali gospodarstwo rolne położone we wsi K. o powierzchni 2,80 ha, zaś jego dziadkowie M. i K. S. posiadali gospodarstwo rolne położone we wsi K. o powierzchni 4,84 ha (dowód: pisma Starostwa (...) k-18,19, zeznania wnioskodawcy k-27v. 00:11:23 i dalej).

W. B. w 1969 roku miał 13 lat, uczył się w Szkole Podstawowej w G. (dowód: zeznania wnioskodawcy k-27v. 00:11:23 i dalej).

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje :

odwołanie jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny; 6 którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie

których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) Okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat — dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało zatem rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem.

Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez ubezpieczonego w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz okres 25 lat ogólnego stażu pracy. Spełnienie przesłanki dotyczącej wieku nie było przedmiotem sporu, gdyż wnioskodawca ukończył 60 lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że wnioskodawca nie posiada wymaganych 25 lat stażu pracy, zaś ubezpieczony podniósł, iż posiada wymagany okres ubezpieczenia, albowiem w latach 1969-1971 pracował w gospodarstwie rolnym rodziców.

Stosownie do treści art. 10 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki;
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia;
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym **po ukończeniu 16 roku życia**, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W świetle przedłożonych przez skarżącego dokumentów fakt posiadania gospodarstwa rolnego przez jego rodziców nie budzi wątpliwości, jednakże Sąd uznał, iż prowadzenie postępowania dowodowego w zakresie potwierdzenia pracy ubezpieczonego w powyższym gospodarstwie jest bezprzedmiotowe. Wszak w świetle przytoczonego powyżej uregulowania, przepisu art. 10 ust. 1pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwość zaliczenia pracy w gospodarstwie rolnym rodziców do okresów ubezpieczenia uzależniona jest **od ukończenia 16 roku życia przez ubezpieczonego w dacie świadczenia tejże pracy**. Tymczasem W. B. urodził się w dniu (...), tak więc w 1969 roku miał 13 lat i uczył się w Szkole Podstawowej w G. i wieku 16 lat nie osiągnął do 1971 roku, co wyklucza możliwość zastosowania wobec niego powyższego przepisu. Ubezpieczony przesłuchiwany w charakterze strony podniósł, co prawda, iż 1979 roku przez okres dwóch i pół miesiąca pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, jednakże powyższa okoliczność w żaden sposób nie zmienia sytuacji skarżącego. Analiza dokumentacji ubezpieczonego wskazuje, iż faktycznie w 1979 roku skarżący miał przerwę w zatrudnieniu od dnia 1 lipca 1979 roku do dnia 16 września 1979 roku, a więc dwa miesiące i 16 dni (dowód: świadectwa pracy k-3,4, zeznania ubezpieczonego k- 26v. 00:15:41). Ewentualne udowodnienie przez skarżącego powyższej okoliczności i doliczenie powyższego okresu do okresu uwzględnionego przez ZUS ustanowi okres 24 lat 11 miesięcy i 21 dni. Podkreślić w tym miejscu należy, iż ubezpieczony był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, który nie złożył żadnych wniosków dowodowych na potwierdzenie powyższej okoliczności.

Sąd Okręgowy uznał przy tym, iż nie ma podstaw do zaliczenia do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okresu pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy. Zgodnie z art. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz obliczaniu ich wysokości uwzględnia się jedynie okresy składkowe, o których mowa w art. 6 oraz okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7. Tymczasem okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy nie został w tych przepisach wymieniony i nie jest traktowany ani jako okres składkowy ani nieskładkowy. Wnioskodawca nie spełnia też warunków do zaliczenia mu okresu pobierania świadczenia rentowego w trybie art. 10a ust. 1 cytowanej ustawy. Dotyczy on bowiem ubezpieczonych ubiegających się o emeryturę z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, którzy utracili prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu odzyskania zdolności do pracy. Tymczasem wnioskodawca ubiega się o wcześniejszą emeryturę (tj. w obniżonym wieku).

W tym miejscu wypada zauważyć, iż stosownie do art. 100 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy prawo do świadczeń w niej określonych powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa, z zastrzeżeniem ust. 2, który nie dotyczy omawianej sprawy. W konsekwencji też niespełnienie przez zainteresowanego ustawowych warunków koniecznych do nabycia świadczenia powoduje wydanie decyzji odmownej, również wtedy, gdy nie spełnia on chociażby jednej z przesłanek. Nie jest zatem dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego nabycie przez zainteresowanego tylko niektórych warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia i przyznającego to świadczenie pod warunkiem spełnienia pozostałych przesłanek w przyszłości (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2006r., II UK 65/06, OSNP 2007, nr 19-20, poz. 298 oraz z dnia 14 grudnia 2010r., I UK 214/10, LEX nr 738528).

Dlatego też, Sąd Okręgowy uznał, iż wobec nieudowodnienia przez ubezpieczonego warunku posiadania 25 lat ubezpieczenia, bezprzedmiotowym jest prowadzenie postępowania dowodowego w zakresie wykazania przez skarżącego przepracowania 15 lat w szczególnych warunkach i dlatego też, pominął dowód z powołanych na potwierdzenie powyższej okoliczności świadków, podobnie jak na okoliczność pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców, jako bezprzedmiotowy.

W tym stanie rzeczy, działając na podstawie art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił odwołanie skarżącego, jako bezzasadne.